

HET WONDERJAAR 2025

Dagboek van een oplettend lezertje

Harm Stapert

Het Wonderjaar 2025

Dagboek van een oplettend lezertje

© Auteur: Harm Stapert

Datum 18-04-2026

Grafisch ontwerp cover:

Martien Kooy, mkdesign-it.nl

ISBN: 9789083701509

Nur code: 720

Dit is een uitgave van:

Uitgeverij de Vrijheid

Uitgeverijdevrijheid.nl

Voor Hans de Jong, de weerman, de enige echte!

‘Wie vrijheid opoffert voor veiligheid
is beide niet waard’

Benjamin Franklin

‘De wereld kan veranderen door jouw voorbeeld,
niet door jouw mening’

Jadav Payeng

Leeswijzer	5
Januari	6
Februari	43
Maart	81
Nul dag	112
April	114
Mei	145
Juni	178
Sol	212
Juli	245
Augustus	279
September	312
Oktober	339
November	373
December	401
Literatuurverwijzingen	430

LEESWIJZER

In dit boek is de maan kalender toegepast: dat zijn 13 maanden van elk 28 dagen. De dertiende maand, sol, staat tussen juni en juli in. Omdat het jaar dan 364 dagen zou tellen in plaats van 365, is er een nul dag, of Pasen, ingevoegd tussen maart en april. Bijvoorbeeld: 29 januari wordt dan 1 februari, 27 februari wordt 2 maart, 26 maart is nul dag, 19 juni is 1 sol.

Alle data in dit boek betreffen het jaar 2025, behalve als er een jaartal vermeld wordt. Bijvoorbeeld: op 1 januari waait er een onstuimige wind en regent het, op 1 januari 1909 werd de eerste officiële Elfstedentocht verreden. De data van gebeurtenissen in het verleden vermeld ik ook volgens de 'gangbare' kalender, dus zoals ze in de geschiedenisboekjes opgetekend zijn.

Bovenstaande is een mogelijke tussenstap. In de, niet eens zo verre, toekomst zal het jaar beginnen op 1 april, Pasen, (geen grap), in overeenstemming met onze natuurlijke cycli. We vieren dan het nieuwe begin: de opstanding, de terugkeer van het licht; als de bloemen beginnen te bloeien en het gras begint te groeien. Zoals het was tot 45 jaar voor Christus.

H. Stapert

JANUARI

Eindelijk is het wonderjaar 2025 begonnen. Het is 01.00 uur geweest, ik zoek mijn bed op dat ik een paar uur geleden, toen het buiten nog relatief rustig was, heb opgemaakt. Het kan nu wel, schat ik in, de katten liggen her en der, vakkundig door Trudy gedrogeerd, te slapen of in ieder geval te doen alsof. Weliswaar alweer een tijdje geleden, voor ze met Boy aan de fietsbeugel richting huis ging; ze wil haar huisje tijdens de jaarwisseling niet onbeheerd laten. Ik loop de trap op, kleed me uit en schuif de buffer van de slaapkamerdeur een stukje naar links: hoe dichterbij het scharnier, hoe groter de kier, zodat ik vanuit mijn bedje het weerlichten kan volgen. Het zijn geen bliksemschichten, het zijn de kortstondige, felle flietsen van vuurwerk. Er is een oorlog gaande buiten. Het slagveld ligt bezaaid met na smeulende kartonnen hulzen in dozen en omgevallen flessen om vuurpijlen mee de lucht in te schieten, want er staat een stevige wind. Op het veldje bij de ingang van onze buurt brandt, zoals elk jaar op oudejaarsavond, een vuur waar niet alleen kerstbomen, banden en pallets op liggen maar ook afgedankt meubilair en zelfs een kapotte koelkast; dat scheelt weer een ritje naar het afvalbrengrstation.

In sommige steden gelden afsteekverboden, maar die worden massaal genegeerd. Omdat er nu eenmaal zoiets bestaat als eigen keus en vrije wil, hoe graag de autoriteiten die ook willen beteugelen want ja; dreigende ontwrichting van de maatschappij ligt altijd op de loer en die kant moeten we met z'n allen niet op willen gaan. Voor ons eigen bestwil proberen ze ons tegen onszelf in bescherming te nemen. Vuurwerk veroorzaakt angst en stress en ernstig oogletsel, gehoorschade, gesprongen ruiten, huis- en autobranden en balende verzekerders, het is allemaal niet niks. Ik voor mij ben voorstander van een wereldwijd verbod op het voeren van oorlog, maar de autoriteiten die zeggen het zo goed met ons voor te hebben promoten de oorlog. De al jaren en jaren geleden weggestemde premier verklaart, zonder met wie dan ook rugge-

spraak te houden, de oorlog aan om het even welk land om de eigen belangen veilig te stellen, onder het mom van het recht op het verdedigen van veiligheid en democratie. En als baas van de NAVO doet hij er nog een flinke schep bovenop. Het doet er niet toe en hij doet er niet toe, de NAVO is bezig uiteen te vallen.

In Oekraïne liggen twee soldaten naast elkaar in de berm, hun hoofden zijn aan elkaar gesmolten. Bij beiden is sprake van ernstig oogletsel, waar geen arts naar om zal kijken want ze zijn dood. Verderop dropt een helikopter het lijk van een burger die niet aan de kant ging toen hem dat vriendelijk gevraagd werd, overbodige ballast, als ze hem op de grond kieperen wordt hij voor de zekerheid in de rug geschoten. In de flauwe bocht van een landweg, in de schaduw van een groepje bomen, ligt een peloton soldaten, slordig half op elkaar gesleept. Gezworen kameraden, die bij verrassing onder vuur werden genomen en geen van hen overleefde het. Afgewerkte soldaten, naar wie niemand omkijkt. In Vietnam ging het er, wat dat betreft, heel wat fatsoenlijker aan toe. In de vroege ochtend werden de gesneuvelden van de vorige dag in voertuigen met open laadbakken verzameld, ze werden per helikopter in lijkzakken naar de daarvoor bestemde afhaallocaties gebracht, en vandaar naar het vliegveld. En op het vliegveld paradeerden de nieuw aangekomen troepen langs de rijen doodskisten die retour gingen, de meeste met eindbestemming Arlington.

Het is duidelijk, ik kan mijn rust niet vinden, ik blijf maar malen. Het wordt een jaar waarin het wereldwijde moeras gedempt zal worden, waarin we werkelijk vrij en autonoom zullen zijn, big Pharma bij het grof vuil wordt gezet en elk ziekenhuis de beschikking krijgt over medbeds, maar deze jaarwisseling lijkt akelig veel op die van vorig jaar en de jaren ervoor. Het wordt ronduit eng als de sirenes dichterbij komen, op hetzelfde moment dat het carbid regiment in Zuidwolde nog maar eens losgaat met een serie doffe knallen. Ik voel een huiver in mijn nek: ligt er op het pleintje of voor aan de weg een man die zichzelf opgeblazen heeft met zwaar

vuurwerk, zoals de laatste jaren vaker gebeurd is?

Op de eerste hulp wordt een jongen binnen gereden met bebloede handen, hij gaat linea recta naar de chirurgie. Zijn meisje blijft achter in de wachtkamer, die huiselijk aangekleed is met ingelijste natuurfoto's tegen de muren en potplanten op de vensterbank. Het is warm genoeg in het vertrek, toch trilt ze onophoudelijk en wiebelt van pure ellende op en neer met haar bovenlijf, zoals een geestelijk beperkte soms doet. Om zichzelf gerust te stellen, maar het helpt niet. Ze stond met haar beste vriendin toe te kijken hoe haar vriendje de ene na de andere vuurpijl afstak, en prachtig sproeiende lichtfontein. Toen al het siervuurwerk er door was haalde hij de zak met knalwerk uit de gang, bij de eerste de beste ging het mis; nog voor hij het aansteekkoord er goed en wel bijhield ontplofte de Cobra XXL, verdoofd en bloedend struikelde de jongen achteruit. Ze zette het op een krijsen, haar vriendin had de tegenwoordigheid van geest om meteen 112 te bellen.

'Schatje toch' huilde ze, terwijl ze haar sjaal van haar nek trok en onder zijn aangedane handen legde. Tim was in shock op straat gaan zitten, midden in een plas. De ambulance was, ondanks de drukte in deze turbulente nacht, snel ter plaatse. De broeders beoordeelden zijn situatie in een split second, klaptten de brancard uit, legden de jongen erop en schoven hem naar binnen. Ze stond verdwaasd naar het tafereel te kijken, met beide handen tegen haar mond gedrukt. Toen ze klaar waren om te gaan rijden stootte haar vriendin haar aan: 'Toe joh, klim er in, snel, blijf bij hem!' En dat deed ze, de deuren gingen dicht en weg scheurden ze.

Een verpleegster, niet veel ouder dan zij, komt het vertrek binnen. Ze tapt een bekertje koffie uit de automaat, veegt een sliert haar achter haar oorschelp, en gaat naast haar zitten.

'Dat is je vriendje toch, hè, die zo'n anderhalf uur geleden binnen werd gebracht?' Ze knikt. Anderhalf uur? Zit ze hier al zo lang?

'Ik was erbij weet je, bij de operatie' zegt de verpleegster op

zachte toon, 'ik assisteerde... je vriendje is onherstelbaar verminkt moet je weten' zegt ze zonder omhaal, 'hij mist al zijn vingers, wat ervan restte moest geamputeerd worden... hij is dus gehandicapt, voor de rest van zijn leven.' Ze kijkt de verpleegster met open mond aan, haar ogen vullen zich met tranen terwijl ze een blik werpt op haar eigen handen. De zuster slaat een arm om haar heen en dan is de dam echt gebroken; ze schokschoudert onbedaarlijk en huilt met lange halen. Als ze zacht snikkend een beetje tot rust komt staat de verpleegster op, ze tapt een bekertje koud water: 'Drink maar even flink wat water, hoe heet je, trouwens?'

'Monica' fluistert ze, terwijl ze de beker aan haar mond zet. 'En jij?' vraagt ze op haar beurt.

'Martha. En hoe heet je vriendje, Monica?'

'Tim, ik noem hem liefkozend altijd Timmetje.' Martha knikt en kijkt naar de klok die boven de deur hangt.

'Moet je weer aan het werk?' schrikt Monica. Martha glimlacht en geeft haar een knipoog: 'Voor nu is dit mijn werk, bij jou zijn zolang als nodig is.' Monica kijkt haar dankbaar aan, met een natrillende hand van de heftige huilbui drinkt ze haar beker leeg.

'Weet je,' aarzelt Martha, 'mag ik iets tegen je zeggen wat heel vervelend is en waar je misschien verschrikkelijk boos en nog verdrietiger van wordt?'

'Dat is goed,' fluistert Monica nauwelijks hoorbaar.

'Goed dan, bereid je erop voor dat hij je op enig moment radicaal de deur zal wijzen, hij gaat veranderen, hij wordt waarschijnlijk een heel ander persoon dan degene op wie je verliefd was... en vraag jezelf in alle ernst af, of je wel een relatie wilt met een zwaar gehandicapte jongen...'

Ik hou het niet uit in bed, ik sta op en loop naar beneden. De poezen lijken niet gealarmeerd door de sirene en de carbid-salvo's, ze liggen op dezelfde plek als toen ik naar boven ging. Alleen Django heft zijn koppie op en kijkt me lodderig aan, dan rolt hij zich weer op, met alle voetjes en de punt van zijn staart bij elkaar. Ik drink een kopje Senseo, ook al is het nog maar kwart over drie. Is dit nu het beloofde jaar, waarin de

geschiedenis herschreven wordt? 'Januari rauw en hard, is voor 't jaar een goede start' staat er bij 1 januari. Nou vooruit, nog een heel jaar, 365 dagen, om de belofte waar te maken. De dag komt traag op gang, er staat een stevige wind, het regent en het is doodstil. Er zijn gemiddeld slechts veertien dagen in het jaar waarin het regent van 's morgens vroeg tot 's avonds laat, dit is er blijkbaar zo een. De dag kruipt als een slak naar zijn einde, degenen die nog een restant vuurwerk in huis hebben liggen blijven wijselijk binnen, morgen is er weer een dag.

Donderdag 2 januari, grijs maar vrijwel droog, we pakken de routine weer op. De hoeveelheid post gaat terug richting normaal: vier tassen voor 971F03-X die ik, zonder te hoeven bijladen, in één keer mee kan nemen. Toch zijn er winkels dicht in de Steentilstraat, ook enkele brievenbussen zijn nog steeds gebarricadeerd. Ik maak een praatje met Lisa, die ik tegen het lijf loop bij de ingang van Happy Walker op nummer twee. Wat heeft ze daar te zoeken, vraag ik me af, ze is slecht ter been en schommelt een beetje heen en weer; van links naar rechts, van rechts naar links. Ze zou meer baat hebben bij Podotherapie, lijkt me, een chirurgische correctie en/of een bekkentherapeut.

'Dag Lisa, ik zal je maar niet vragen om me te helpen de post rond te brengen. Als de medbeds er zijn moet jij daar ook maar eens gebruik van maken, met die heupen en voeten van je,' zeg ik. Ze kijkt me niet-begrijpend aan, wakker voor wat er in de wereld speelt is ze niet, het lokale nieuws is meer haar ding. Lisa is bevriend met de klusjesman van Joke, die in dezelfde straat woont als de vriendin van Monica, die erbij was toen Tim gewond raakte op oudejaarsavond. Als Lisa ergens anders had gewoond en niet bevriend zou zijn geweest met de klusjesman van Joke, was het nieuws haar via een andere route ook ter ore gekomen. Lisa is een wandelend overslagstation van nieuwtjes, er komt geen smartphone aan te pas. Tim was gister, na de dubbelzijdige operatie, naar een eenpersoonskamer gereden. Hij was wakker toen Monica bij hem